

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 68P/210/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522207537
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1522207537.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. S., nar. XX.XX.XXXX a P. S., nar. XX.XX.XXXX, obe deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matky - P. Y. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, W. a otca - P. S. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Dr. L. XX, M. an der T., H. republika, zastúpený: P. N. L., advokátka so sídlom C. XX, A., IČO: 50 940 945, v konaní na návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých detí sa návrhom doručeným súdu dňa 25.11.2022 do konania vedeného pod sp. zn. 4Em/7/2021 domáha vydania neodkladného opatrenia tohto znenia: „P. deti: Q. S., nar. XX.X.XXXX a P. S., nar. XX.X.XXXX sa zverujú do osobnej starostlivosti otca. Súd nariaďuje matke: P. Y. O., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, XXXXX W., povinnosť odovzdať maloleté deti: Q. S., nar. XX.X.XXXX a P. S., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti otca: S. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Dr. L. XX, XXXX M. an der T., H. republika.“

1.1. Uznesením č. k. 4Em/7/2021-895 zo dňa 29.11.2022 tunajší súd vylúčil návrh otca ohľadom nariadenia neodkladného opatrenia na samostatné konanie vedené, ktorému bola pridelená sp. zn. 68P/210/2022.

2. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že uznesením tunajšieho súdu č. k. 68P/27/2021 zo dňa 10.02.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava č. k. 11CoP/112/2021 zo dňa 14.5.2021 mu bolo určené právo stretávať sa s mal. deťmi v každom párnom kalendárnom týždni od piatku od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni od stredy od 15:00 hod. do piatku do 18:00 hod. Matka predmetné vykonateľné rozhodnutie nerešpektuje, preto je na OS Bratislava V vedené na jeho návrh pod sp. zn. 4Em/7/2021 konanie o nariadenie výkonu rozhodnutia o úprave styku otca s mal. deťmi S. J. č. k. 4Em/7/2021 - 629 zo dňa 15.8.2022 (právoplatné a vykonateľné dňa 30.8.2022) bol nariadený výkon rozhodnutia, doposiaľ nie je právoplatné. Matka však rozhodnutie podľa otca nerešpektuje, styk mu neumožňuje, termíny stretnutí nedodržiava a deti na styk riadne nepripravuje, pričom o týchto problémoch on opakovane informoval ÚPSVaR a aj konajúci súd a všetky dôkazy boli predložené v konaní o nariadenie výkonu rozhodnutia. Matka má podľa otca povinnosť deti na styk riadne pripraviť, t. j. fyzicky ich pripraviť, má zabezpečiť ich oblečenie a podobne, ale aj psychicky pomôcť a psychicky pripraviť deti na stretnutie s druhým rodičom. To však matka nerobí a dokonca na deti pôsobí tak, aby k otcovi nechceli ísť a pokiaľ aj prejavia akúkoľvek náklonnosť voči otcovi, matka im kontakt s ním úplne zamedzí. Takéto emocionálne zneužívanie detí trvá už veľmi dlhú dobu a má negatívny dopad na ich psychické zdravie. V súčasnosti styk otca s deťmi neprebíha, matka s ním nespolupracuje

na žiadnej úrovni a zablokovala si aj jeho tel. číslo, nevie sa jej dovolať. Matka nie je ochotná urobiť nič pre zlepšenie ich vzájomných vzťahov, svoj negatívny postoj voči otcovi naďalej prezentuje aj pred deťmi a tým ich ovplyvňuje nehľadiac na ich potreby. Svojím opakovaným, bezdôvodným a zámerným neumožňovaním styku detí s otcom hrubo porušuje ich právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, pričom je podľa otca nepochybné, že matka sa snaží otca úplne od detí odlúčiť a celé je konanie a ovplyvňovanie detí smeruje k tomu, aby nemal s deťmi žiaden kontakt. Otec následne v návrhu opisuje viaceré skutočnosti svedčiacie o tom, že matka nekoná v záujme detí, ako napr. neposkytuje otcovi informácie (napr. neinformuje otca o zdravotnom stave detí, odmieta poskytovať dôležité lekárske informácie, čím bráni dobrému zdravotnému stavu detí, rovnako ho odmieta informovať o zdravotných problémoch dieťaťa alebo liečbe dieťaťa, matka absolútne odmieta poskytnúť otcovi akékoľvek potrebné informácie a pod.), zaťažuje deti nepríjemnými informáciami (zaťažuje deti rozhodovaním vo veciach, ktoré im vekovo neprináležia, ponecháva deti v mylných presvedčeniach bez toho, aby im ich vysvetlila, deti zapája do súdnych konaní a otázok styku, s deťmi preberá prebiehajúce súdne konania ako so seberovnými partnermi), sabotuje styk mal. detí s otcom (napr. matka bráni v návštevách detí otca napriek súdному príkazu, deťom úmyselne plánuje program v časoch, keď majú byť u otca), kontroluje správanie (napr. pri návštevách detí u otca deťom neustále telefonuje, vyžaduje si hovoriť s deťmi a potom im hovorí veci ktoré ich rozľútostia až deti plačú, trvá na tom, že keď sú deti u otca, tak má „právo“ na prehnaný (dlhý a častý) telefonický kontakt s deťmi, pričom ale otcovi neumožňuje žiaden alebo iba minimálny telefonický kontakt s deťmi), má zlý výchovný vplyv (napr. deti sú matkou vedené k tomu, že si môžu robiť čokoľvek si povedia, nestanovuje im prakticky žiadne hranice, na problémové správanie pravidelne upozorňuje škola, Q. naviedla potajomky odnášať nejaké veci z jeho domácnosti (otec na to prišiel a Q. potom začala veľmi plakať), matka umožňuje deťom kontakt s tretími osobami a cudzími ľuďmi, ktorí deťom bezdôvodne hovoria, že ak od nich otec vyžaduje stretávanie podľa uznesenia súdu o styku, tak je to násilie!), podporuje zavrhnutie otca (počas pobytu detí u matky deti úplne vyčlenili z kontaktov celú otcovu rodinu a aj otca, zavrhujúce správanie sa počas 2.5 roka postupne stupňovalo), poskytuje nepravdivé informácie súdu a iným inštitúciám (napr. zavádza súd a iné inštitúcie (ÚPSVaR, psychológov, políciu) poskytovaním nepravdivých a nepodložených informácií), starostlivosťou o deti (napr. necháva dedka detí (otec matky) suplovať otca vo výchove detí, radšej deti ponechá na starosti dedkovi (otec matky) namiesto toho, aby boli s otcom, hoci by to pre deti bolo vhodnejšie), a iné skutočnosti (napr. matka chcela zmeniť deťom priezvisko, keď deti dostanú akýkoľvek darček od otca, tak ešte v mojej prítomnosti a pred deťmi tento darček zosmiešni a povie, že si to môže rovno zobrať naspäť domov, matka má problém s ovládaním hnevu- dokonca aj na súdnych pojednávaníach došlo k viacerým výbuchom zo strany matky a potom sa vyhovára, že „má emócie“). Otec je preto toho názoru, že súd musí v takomto prípade začať aktívne konať, nakoľko doterajšia odborná pomoc a využité procesné prostriedky zlyhali a preto je úlohou súdu pokračovať vo výkone rozhodnutia, a to ukladaním pravidelných pokút za každý zmarený styk a pristúpiť až k odňatiu detí a k ich odovzdaniu otcovi. Už zo samotného konania o nariadenie výkonu rozhodnutia je zrejmé, že matka svojím správaním opakovanie bezdôvodne a zámerne marí stretávanie sa otca s deťmi a že sú deti manipulované a vychovávané v prostredí nepriateľskom voči otcovi. Tiež je podľa názoru otca preukázané, že neustálym emocionálnym zneužívaním maloletého detí v boji matky proti nemu je vážne narušený priaznivý psychický vývoj detí. Vzhľadom na vyššie uvedené skutkové okolnosti a s prihliadnutím na obavu z ohrozenia zdravia a priaznivého duševného vývoja maloletých detí je podľa otca dôvodné, aby práva a povinnosti k mal. deťom Q. a P. boli dočasne upravené inštitútom neodkladného opatrenia. Záverom sa otec zaviazal, že v prípade zverenia detí do jeho osobnej starostlivosti zabezpečí deťom právo zachovať si citové väzby k obidvom rodičom a ďalšej rodine, ktorá bola tiež matkou z kontaktu s deťmi vyčlenená.

3. Otec nepripojil k svojmu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadne listinné dôkazy, odkázal však na dôkazy z spisov tunajšieho súdu sp. zn.: 68P/27/2021, 4Em/7/2021 a KS v Bratislave sp. zn. 11CoP/112/2021.

4. Lustráciou poručenských spisov v databáze súdov bolo zistené, že na tunajšom súde je vedené konanie na návrh matky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom pod sp. zn. 20P/150/2020. Predmetné konanie bolo prerušené uznesením tunajšieho súdu č. k. 20P/150/2020 - 566 zo dňa 14.8.2020 do právoplatného skončenia konania o nariadenie návratu detí do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, ktoré sa vedie na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2P/47/2020 a doposiaľ nie je právoplatne skončené.

4. Ohľadne maloletých detí S. prebehli na tunajšom súde viaceré právoplatne skončené konania týkajúce sa úpravy styku otca s deťmi, nahradenia súhlasu i určenia vyživovacej povinnosti - všetko formou neodkladného opatrenia, pričom na návrh otca bol upravený rozsah jeho styku s deťmi uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 68P/27/2021 - 210 zo dňa 10.02.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/112/2021 -340 zo dňa 14.05.2021 (právoplatné dňa 03.06.2021). Predmetným rozhodnutím bolo otcovi určené právo: 1) stretávať sa s maloletými deťmi v každom párnom kalendárnom týždni od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni od stredy od 15.00 hod. do piatku do 18.00 hod.; 2) Otec je oprávnený v stanovenom čase deti preberať v školskom zariadení navštevovanom deťmi a odovzdávať ich matke v mieste jej bydliska. V prípade, že sa deti nebudú nachádzať v školskom zariadení, miestom prevzatia bude miesto bydliska matky; 3) takto boli upravené pomery ohľadom rozsahu styku na čas do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 20P/150/2020. Návrh otca o zmenu úpravy styku s maloletými deťmi počas obdobia júla a augusta 2021 bol zamietnutý uznesením tunajšieho súdu č. k. 68P/129/2021-128 zo dňa 13.07.2021 (právoplatné dňa 13.08.2021). Uznesením č. k. 68P/240/2021-94 zo dňa 15.11.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/15/2022-359, zo dňa 14.02.2022 bol zamietnutý návrh matky na zrušenie predmetného uznesenia tunajšieho súdu a nariadenie nového neodkladného opatrenia (právoplatné dňa 23.02.2022).

5. Súd sa oboznámil z obsahom pripojených spisov vedených ohľadne maloletých detí ako i obsahom spisu vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 4Em/7/2021 a zistil nasledujúce skutočnosti:

5.1. Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4Em/7/2021, osobitne uznesenia č. k. 4Em/7/2021 - 245 zo dňa 05. novembra 2021 mal súd preukázané, že otec sa ako oprávnený návrhom doručeným súdu v auguste 2021 domáha voči matke nariadenia výkonu rozhodnutia - uznesenia Okresného súdu Bratislava V, č. k. 68P/27/2021 zo dňa 10.02.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava č. k. 11CoP/112/2021 - 340 zo dňa 14.05.2021. Vo veci sa vykonal informatívny výsluch rodičov i kolízneho opatrovníka a výsledkom bolo, že súd vydal ex offo neodkladné opatrenie, nariadil výchovné opatrenie v tomto rozsahu: 1) súd uložil otcovi povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu za účelom zlepšenia rodinnej situácie, rodičovskej komunikácie a zlepšenia vzťahov v rodine v pravidelných intervaloch v počte 25 hodín; 2) súd uložil povinnosť deťom podrobiť sa odbornému poradenstvu za účelom zlepšenia rodinnej situácie a zlepšenia vzťahov v rodine, ktoré sa bude vykonávať v pravidelných intervaloch v počte 15 hodín; 3) súd uložil povinnosť deťom a otcovi podrobiť sa odbornému poradenstvu za účelom zlepšenia vzťahu s maloletými deťmi v pravidelných intervaloch v počte 15 hodín. Za inštitúciu, v ktorej sa bude realizovať odborné poradenstvo súd určil Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, občianske združenie.; 4) Zároveň súd uložil povinnosť matke deti riadne pripraviť a odovzdať v priestoroch zariadenia na realizáciu odborného poradenstva a následne po skončení realizácie hodiny poradenstva si deti prevziať; 5) Súd uložil povinnosť obom rodičom detí rešpektovať pokyny a usmernenia súdom určeného zariadenia na realizáciu odborného poradenstva, počas výkonu odborného poradenstva spolupracovať so zariadením, rešpektovať a plniť jeho pokyny.

5.2. Tunajší súd uznesením č. k. 4Em/7/2021 - 644 zo dňa 22.08.2022 v spojení s opravným a dopĺňajúcim uznesením č. k. 4Em/7/2021-709 zo dňa 21.09.2022 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých. Súd poveril znaleckú organizáciu B. forenznej psychológie, s.r.o., s miestom výkonu činnosti W. 3939/2, 85107 Bratislava. Súdnemu znalcovi bola zadaná úloha vyšetriť rodičov a detí, preštudovať spisový materiál a vypracovať znalecký posudok v lehote 90 dní odo dňa doručenia spisového materiálu. Súd dal tiež súhlas na pribratie konzultanta - súdneho znalca z odboru psychiatria.

6. Predmetom konania je nariadenie neodkladného opatrenia po začatí konania vo veci samej, ktoré je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 20P/150/2020 a právoplatne prerušené do právoplatného skončenia návratového konania vedeného na OS Bratislava I.

7. Podľa článku 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimo sporový poriadok (ďalej len „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so

zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

8. Podľa § 2 ods. 1 a ods. 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 360 ods. 1 zákona CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 367 ods. 1 a 2 CMP, (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

16. Podľa § 234 CSP (1) Súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej. (2) Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

17. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 CSP, tento však nie je taxatívne daný.

18. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Orgánom štátu je určený aj článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, ktorý predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

19. Aj Listina základných práv a slobôd v článku 32 ods. 1 v spojení s odsekom 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a

maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona. Ak súdy pripustia vplyv samotného tvrdenia matky na rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby jej dôvody boli podrobené skúmaniu spôsobilosti zasiahnuť do záujmov dieťaťa, teda ak by im stačil len nesúhlas matky so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, nemôžu ani zistiť, ktorý z rodičov poskytuje v záujme dieťaťa väčší výchovný priestor druhému rodičovi (za predpokladu, že obidvaja majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem a sú na to spôsobilí).

20. Inštitút neodkladných opatrení nahradil doterajšie predbežné opatrenia podľa úpravy platnej do 30.06.2016, zavedením inštitútu neodkladných opatrení sa zmenila koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku platného do 30.06.2016, ktorých cieľom bolo dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej. Nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Nariadenie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania vyplýva nielen z verejného záujmu, napr. ochrana maloletého dieťaťa, ale aj z princípu úplnej apelácie, ktorá sa uplatňuje v mimosporovom konaní. Neodkladné opatrenia sú rozčlenené na neodkladné opatrenia vo veci ochrany maloletého § 365 CMP, neodkladné opatrenia vo veciach výživného § 366 CMP, neodkladné opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého § 367 CMP, neodkladné opatrenia o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, § 368 CMP, a opatrenie na zabezpečenie dôkazu § 369 CMP. Z uvedeného výpočtu je zrejmé, že predmetné opatrenia upravujú najmä ochranu maloletého. Daná právna úprava v uvedenej oblasti v zásade vychádza z doterajšej právnej úpravy.

21. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletých detí.

22. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu, preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie (rozhodnutie NSSR č. 3Cdo 203/2011, nález ÚS SR III. ÚS 298/2008).

23. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletých detí neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená ich výživa alebo keď musia byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. Pre súd je prioritou záujem maloletých detí a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmami detí a ich rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujmy detí, ktoré majú mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj detí.

24. Neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú aj právne pomery, i keď len predbežné. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je návrh navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je predbežné opatrenie potrebné, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu súdu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, t.j. že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu predbežným opatrením. Charakteristickým znakom neodkladných opatrenia je jeho predbežný - dočasný charakter. Dočasnosť spočíva v tom, že neodkladným opatrením sa upravujú pomery, alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, i keď dočasná úprava právnych ale i faktických pomerov účastníkov konania. Neodkladné opatrenie neprejudikuje práva a záujmy účastníkov konania. Na jeho vydanie stačí, ak je aspoň osvedčená danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Procesnú zodpovednosť v uvedenom smere nesie navrhovateľ predbežného opatrenia. Neodkladné opatrenie teda nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov.

25. Podľa § 113 CMP ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas vykonať procesné úkony, koná súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

26. Podľa čl. 7 ods. 2 druhej vety Ústavy Slovenskej republiky, právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

27. Podľa článku 7 druhá veta písm. b) Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 119/2001 Z. z.) predovšetkým prijímajú samy alebo prostredníctvom iných orgánov alebo osôb všetky vhodné opatrenia, aby zabránili ďalšej ujme dieťaťa alebo poškodeniu záujmov zainteresovaných osôb prijatím predbežných opatrení alebo zabezpečením prijatia takýchto opatrení.

28. Podľa čl. 16 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí, po doručení oznámenia o neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa podľa článku 3 sa justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, na ktorého územie bolo dieťa premiestnené alebo na ktorého území je zadržované, zdržia rozhodovania vo veci opatrovníckeho práva, až kým sa nerozhodne, že návrat dieťaťa sa podľa tohto dohovoru neuskutoční, okrem prípadu, keď v primeranej lehote po doručení oznámenia nebola podaná žiadosť podľa tohto dohovoru.

29. Podľa článku 20 ods. 1 a 2 nariadenia Brusel IIa (1) v nalievavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, s ohľadom na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva tohto členského štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu. (2) Platnosť opatrení uvedených v odseku 1 zanikne, len čo súd členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia rozhodovať vo veci samej, prijal opatrenia, ktoré považoval za primerané.

30. Súd sa musel v prvom rade vysporiadať s otázkou právomoci tunajšieho súdu, rozhodnúť o danom návrhu otca o nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v nariadení povinnosti matke odovzdať maloleté deti do starostlivosti otca, resp. zveriť deti do osobnej starostlivosti otca, ktorý býva v Rakúsku. Nedostatok právomoci spôsobuje vždy neodstrániteľnú vadu konania s nevyhnutným následkom vo forme uznesenia o zastavení konania. Poukazujúc na existenciu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2P/47/2020 o návrat maloletých detí do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, ktoré nie je do dňa rozhodovania o návrhu otca o nariadenie neodkladného opatrenia právoplatne skončené je potrebné zdôrazniť, že len výsledok tohto konania jasne určí a rozhodne spor medzi opatrovníckym súdom na Slovensku a v Rakúsku, pričom v ňom bude vyriešená aj otázka bydliska maloletých detí a s tým súvisiaca otázka právomoci súdu konať a rozhodovať vo veciach týkajúcich sa výkonu rodičovských práv a povinností k obom maloletým deťom.

31. Pokiaľ ide o neodkladné opatrenie, právomoc k rozhodovaniu o ňom má súd vtedy, ak sa návrh týka veci, v ktorej je daná právomoc súdu rozhodovať meritorne. Nariadiť neodkladné nariadenie (predbežné opatrenie) vo veci starostlivosti o maloleté deti môžu však aj súdy členského štátu, ktoré nemajú právomoc rozhodovať vo veci samej (čl. 20 Nariadenia Brusel II bis, alebo čl. 14 Nariadenia rady (ES) č. 4/2009 o výživnom), ale len za kumulatívneho splnenia podmienok, ktoré boli definované v rozhodnutí Európskeho súdneho dvora z 02.04.2009 A, C- 523/07 a to, že predmetné opatrenie musí byť nalievavé, musí byť prijaté vo vzťahu k osobám alebo majetku nachádzajúcim sa v členskom štáte, v ktorom je sídlo súdu, na ktorom bolo zahájené konanie a musí mať dočasnú povahu. Keďže čl. 20 ods. 1 Nariadenia Brusel II bis oprávňuje súd, ktorý nemá právomoc rozhodnúť vo veci samej, prijať výnimočne predbežné (neodkladné) opatrenie týkajúce sa rodičovských práv a povinností, je potrebné vychádzať z toho, že pojem nalievavosti obsiahnutý v uvedenom ustanovení sa týka tak situácie, v ktorej sa nachádza dieťa, ako aj praktickej nemožnosti podať návrh týkajúci sa rodičovských práv a povinností na súd príslušný na rozhodnutie vo veci samej (rozsudok Európskeho súdneho dvora z 23.12.2009, C - 403/09 PPU).

32. S poukazom na vyššie uvedené odseky si súd ustálil, že v danej veci má právomoc rozhodnúť o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, aj keď dosiaľ nie je ustálená právomoc súdu na konanie vo veci samej, nakoľko sú kumulatívne splnené všetky podmienky zadefinované v rozhodnutí Európskeho súdneho dvora z 02.04.2009 A, C- 523/07.

33. Súd mal z obsahu spisu sp. zn. 20P/150/2020 preukázané, že rodičia mal. Q. a mal. P. nie sú manželia. Maloleté deti sa narodili na X., v roku XXXX sa rodičia aj deti bývajúci spolu presťahovali do H., kde deti navštevovali jasle aj škôlku, bývali v dome. Deti navštevujú od svojho prvého ročníka základnú školu v W., kam ich rodičia denne vozili. Dňa 8.7.2020 matka odišla s deťmi v H., prenajala si byt v W., následne bol otec s deťmi v telefonickom kontakte od 10.7.2021 do 18.7.2021, od augusta 2020

do 30.10.2020 sa rodičia striedali v starostlivosti o deti v jednotýždňových intervaloch. Od 30.10.2020 sa situácia zmenila, následne bol otec v osobnom kontakte s deťmi od 03.11.2020 do 05.11.2020 ráno počas školského vyučovania, dňa 06.12.2021 len odovzdal deťom darčeky k P., cez vianočné sviatky nemal byť s deťmi. Aktuálna situácia je taká, že sa matka nedostavila na druhé pojednávanie vo veci výkonu rozhodnutia (sp. zn. 4Em/7/2021), matka s otcom nekomunikuje a otec striktnie trval na nariadení znaleckého dokazovania v záujme najlepšieho psychického vývinu detí z dôvodu závažných skutočností, ktoré má zodpovedať odborná osoba v obore. Matka s návrhom na znalecké dokazovanie prejavila súhlas. Jednou z úloh znalca bude posúdiť aktuálny psychický stav detí v kontexte rôznych súvislostí a rôznych doplňujúcich otázok položených súdom.

34. Súd preskúmal návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s doručenými prílohami a dospel k záveru, že nie je dôvodný a natoľko odôvodnený, aby mu bolo možné vyhovieť. Otec dostatočne neosvedčil potrebu neodkladnej úpravy v zmysle jeho návrhu spočívajúceho v povinnosti matky odovzdať maloleté deti do jeho starostlivosti, resp. zveriť maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti formou neodkladného opatrenia. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľky, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

35. V podstate otec žiadal prezveriť deti jemu cez neodkladné opatrenie, aj keď je konanie v merite prerušené a za stavu, že poukazujúc na psychický stav žiada znalecké dokazovanie. Súd vychádzal najmä z obsahu pripojených spisov vedených ohľadne maloletých detí S., osobitne z obsahu spisu sp. zn. XEm/X/XXXX a faktu, že samotný otec žiadal znalecké dokazovanie aj ohľadom detí. Doposiaľ nepreběhlo znalecké dokazovanie, síce súd pre odvolania voči rozhodnutiam v konaní sp. zn. XEm/X/XXXX vyhotovil fotokópiu spisu do náhradného obalu, ktorý dal k dispozícii znaleckej organizácii za účelom hospodárnosti, rýchlosti, aby mohla zn. organizácia pracovať na znaleckom dokazovaní. Súd vychádzal za daného stavu z toho, že je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Otec tvrdí, že je tu vážne narušený priaznivý psychický vývoj detí, pričom toto svoje tvrdenie ničím aspoň neosvedčil. Pre súd je prioritou záujem maloletých detí, ktorý má prednosť pred záujmom rodiča a nemožno umožniť rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovalo zdravie a rozvoj detí. Súd je obligatórne viazaný čl. 16 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí a vzhľadom na doposiaľ prebiehajúce návratové konanie (sp. zn. 2P/47/2020) je povinný sa zdržať rozhodovania vo veci opatrovníckeho práva, až kým sa nerozhodne. Účelom neodkladného opatrenia je vo všeobecnosti ochrana ohrozeného záujmu maloletých detí s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Avšak tento návrh otca presahuje rámec neodkladného opatrenia upravený § 367 CMP. Súd poukazuje na skutočnosť, že z predloženého opisu skutkových okolností má za to, že za daných okolností nevznikla potreba dočasnej úpravy pomerov detí v zmysle návrhu otca. Súd nezistil ohrozenie záujmu, života alebo zdravia detí, pre ktoré by bolo potrebné „formou neodkladného opatrenia“ v podstate zmeniť rozhodnutie - neodkladné opatrenie, ktorým boli deti pôvodne zverené matke. Z vyjadrenia otca si súd ustálil, že ničím neosvedčil potrebu „neodkladnej“ úpravy v zmysle návrhu, preto návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia zamietol.

36. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.